

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

1. Ψυχική Υγεία

Τα γράμματα του Σεβασμού

Ευαγγελία Μανούσου

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Το πρόγραμμα «Τα γράμματα του Σεβασμού» αφορά μαθητές Γ' και Δ' τάξης με στόχο να καλλιεργήσουν κοινωνικές δεξιότητες συνεργασίας, ομαδικότητας και αρμονικής συνύπαρξης με τους συμμαθητές τους σε ένα πλαίσιο σεβασμού και αμοιβαίας αποδοχής.

Στο πλαίσιο του προγράμματος αναπτύσσονται δεξιότητες ζωής που συνδέονται με αξίες όπως ο σεβασμός, η αλληλεγγύη, η ισότητα, η συνεργασία, η αγάπη, η υπευθυνότητα, η αυτοεκτίμηση μέσα από δραστηριότητες που καλλιεργούν τον διάλογο, την καλλιτεχνική έκφραση, τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, τον κριτικό γραμματισμό, τον αναστοχασμό.

Το πρόγραμμα αυτό αναπτύσσεται σε 7 δίωρα εργαστήρια τα οποία εξελίσσονται δυναμικά και συμπληρώνουν το ένα το άλλο με στόχο την καλλιέργεια δεξιοτήτων ψυχικής υγείας και 4cs καθώς μέσα από το πρόγραμμα οι μαθητές επικοινωνούν, συνεργάζονται, δημιουργούν αλλά και καλλιεργούν την κριτικής τους σκέψη, τη σύνθεση και την ανάλυση στοιχείων.

Κάθε εργαστήριο είναι σημαντικό να υλοποιείται σ' ένα ευχάριστο παιδαγωγικό κλίμα που δεν θα θυμίζει το παραδοσιακό μάθημα με γραπτές εργασίες και δραστηριότητες, μελέτη για την επόμενη μέρα. Είναι σημαντικό οι μαθητές να χαίρονται τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, να δίνεται έμφαση στην καλλιέργεια του προφορικού λόγου και τη συμμετοχή όλων, αναδεικνύοντας τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα των παιδιών. Πολλά εργαστήρια χρειάζονται υλικό που είναι διαθέσιμο στο διαδίκτυο όπως μουσική από το youtube, πίνακες ζωγραφικής ή άλλα ψηφιακά προγράμματα για παρουσιάσεις, συγγραφή κειμένων, ζωγραφικής κτλ.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν τις δικές τους ψηφιακές δεξιότητες και τα προγράμματα τα οποία οι ίδιοι γνωρίζουν. Όλα τα εργαστήρια μπορούν να γίνουν και με τον παραδοσιακό τρόπο αξιοποιώντας το έντυπο, τις κατασκευές, τη ζωγραφική, τον προφορικό λόγο, τη μουσική και το τραγούδι. Μπορούν όμως να υλοποιηθούν και με την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και δεξιοτήτων σε πολύ αρχικό επίπεδο όπως απλή αναζήτηση εικόνων, μουσικής, δημιουργίας μιας απλής

παρουσίασης ως πολύ προχωρημένο με τη δημιουργία παιδαγωγικών παιχνιδιών, βίντεο, διαδραστικών ή μη κτλ. Ο βαθμός αξιοποίησης τους είναι ένα σύνθετο ζήτημα που αφορά τον εξοπλισμό κάθε τάξης, των μαθητών αλλά και των δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού.

Στην αρχή κάθε εργαστηρίου περιγράφονται ορισμένα ενδεικτικά αλλά βασικά προσδοκώμενα αποτελέσματα, κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να προσθέσει τα δικά του προσδοκώμενα που συνδέονται με τις ανάγκες και τις δυνατότητες των μαθητών/τριών του.

Σε κάθε εργαστήριο στόχος είναι να υπάρχει ένα πολύ συγκεκριμένο αποτέλεσμα το οποίο θα είναι προϊόν της συνεργασίας των μαθητών και της αξιοποίησης διαφόρων μορφών τέχνης και λόγου τα οποία μπορούν να συγκεντρώνονται σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή στο portfolio ή το e-portfolio των μαθητών/των ανάλογα με τις δυνατότητες και τον ψηφιακό εξοπλισμό της κάθε τάξης, ένα από τα προγράμματα για ψηφιακό portfolio είναι το e-me portfolio

Σε κάθε εργαστήριο και σε κάθε αποτέλεσμα δίνουμε έμφαση στα πνευματικά δικαιώματα όλων των έργων, εικόνων, βίντεο κτλ. που χρησιμοποιούμε αναφέροντας πάντα τους δημιουργούς.

Η υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος σ' ένα καλό ήρεμο παιδαγωγικό κλίμα, χαράς, σεβασμού, συνεργασίας και αποδοχής μπορεί να επηρεάσει όλο το κλίμα της τάξης και την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Το «κλειδί» της επιτυχίας είναι να βιώσουν οι μαθητές/τριες τον σεβασμό.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων:
Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

1ο: Α...για τον Αυτοσεβασμό

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Κοινωνικές δεξιότητες

Συνεργασία

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική

Ζω καλύτερα

Ευ Ζην Μαθήματα ζωής και αγωγής της υγείας

- Ψυχική υγεία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να προσδιορίσουν τα θετικά στοιχεία του εαυτού τους
- Να αναπτύξουν τον αυτοσεβασμό τους (Δεξιότητες)
- Να παρουσιάσουν τα θετικά στοιχεία του εαυτού τους (Δεξιότητες & Στάσεις)
- Να υποστηρίξουν τα θετικά στοιχεία του εαυτού τους

Δραστηριότητες

Κυρίες και κύριοι... εγώ...

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Οι μαθητές ετοιμάζουν ο καθένας μόνος του μια σύντομη παρουσίαση του εαυτού τους με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

- A. Ονοματεπώνυμο, τάξη, περιοχή που ζουν
- B. Τα ενδιαφέροντα τους όσον αφορά το σχολείο, τα αθλήματα, τον ελεύθερο χρόνο-χρόνο
- Γ. Τα θετικά στοιχεία του χαρακτήρα τους
- Δ. Επιτεύγματα της ζωής τους για τα οποία είναι περήφανοι
- E. Για ποιον λόγο αξίζουν τον σεβασμό

Προτάσεις-Σημειώσεις

Η παρουσίαση προτείνεται να γίνει σε πρόγραμμα παρουσίασης πχ. powerpoint, sway, ή animation όποιο άλλο πρόγραμμα γνωρίζουν και είναι εξοικειωμένοι κτλ.

Επίσης, όσοι θέλουν θα μπορούσαν να φτιάξουν ένα μικρό βιντεάκι 1-2 λεπτών σε κάποια συσκευή κινητού.

Μπορεί να γίνει και ένα συνδυασμός έντυπου με ψηφιακού δηλαδή να ζωγραφίσουν τον εαυτό τους και στη συνέχεια να σαρώσουν τις ζωγραφιές τους και να παρουσιαστούν σε μορφή κόμικ.

Υλικό για το portfolio των μαθητών/τριων: Το αποτέλεσμα της αυτό-παρουσίασής τους θα μπει στο portfolio τους (έντυπο ή ψηφιακό).

Φύλλο εργασίας 1^{ου} Εργαστηρίου: Το Α του Σεβασμού

<p>Όνοματεπώνυμο, Τάξη: Η περιοχή που ζω:</p>	
<p>Τα ενδιαφέροντα μου είναι: Αναφέρουμε τουλάχιστον 3 ενδιαφέροντα</p>	
<p>Τα θετικά στοιχεία του χαρακτήρα μου: Αναφέρουμε τουλάχιστον 3 θετικά στοιχεία</p>	
<p>Είμαι περήφανος/η γιατί: Αναφέρουμε τουλάχιστον 3 λόγους</p>	
<p>Σέβομαι τον εαυτό μου γιατί... Αναφέρουμε τουλάχιστον 3 λόγους</p>	

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του συγκεκριμένου εργαστηρίου και η αυτό-αξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη δημιουργικότητα της αυτό-παρουσίασή τους
- B) Την οργάνωση της αυτό-παρουσίασή τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί
- Γ) Την υποστήριξη των συμμαθητών τους την ώρα της αυτό-παρουσίασή τους
- Δ) Τη θετική στάση και ανατροφοδότηση στα δικά τους έργα όσο των συμμαθητών τους
- Ε) Τι έμαθαν για τον σεβασμό από το συγκεκριμένο εργαστήριο

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής/τρια να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του/της

Εργαστήριο: Το Α του Σεβασμού

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Στην παρουσίασή μου είπα όλα τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν...				
B	Η παρουσίασή μου ήταν οργανωμένη				
Γ	Η παρουσίασή μου ήταν ωραία αισθητικά				
Δ	Μου άρεσε που άκουσα τις παρουσιάσεις των συμμαθητών μου				
Ε	Είμαι ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα				
Στ	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

2^ο Εργαστήριο/τίτλος: **Ε** για το «Εμείς: Το διαμάντι του Σεβασμού

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Κοινωνικές δεξιότητες

Συνεργασία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να αναδείξουν τις δεξιότητες και τις αξίες που συνδέονται με τον σεβασμό
- Να εφαρμόσουν στην πράξη δεξιότητες και αξίες συνεργασίας και σεβασμού
- Να συνδέσουν τον σεβασμό με διαφορετικές αξίες όπως η υπευθυνότητα, η συνεργασία, η αγάπη, η αποδοχή
- Να υιοθετήσουν τον σεβασμό ως σημαντική αξία στη ζωή τους.
- Να συνεργαστούν μεταξύ τους για να ολοκληρώσουν το έργο τους

Περιγραφή

Το εργαστήριο αυτό πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Κάθε φάση είναι και μια διδακτική ώρα. Κάθε φάση περιλαμβάνει 3 στάδια

A. Στάδιο. Καταιγισμός ιδεών

Ο εκπαιδευτικός με καταιγισμό ιδεών ζητάει από τους μαθητές να εξηγήσουν μονολεκτικά με τι συνδέεται ο σεβασμός. Οι μαθητές λένε διάφορες λέξεις οι οποίες καταγράφονται αρχικά στον πίνακα, λέξεις όπως αγάπη, αποδοχή, συνεργασία, κτλ.

B. Στάδιο. Επιλογή λέξεων με συνεργασία

Στη συνέχεια τους ζητά να επιλέξουν συζητώντας ομαδικά σε κύκλο στη μεγάλη ομάδα ή σε μικρότερες ομάδες, τις 12 με 15 λέξεις που θεωρούν ότι συνδέονται πιο πολύ με τον όρο σεβασμός, μπορεί να είναι αξίες όπως η αγάπη, η τιμιότητα, ή και

πρόσωπα όπως ο δάσκαλος, οι γονείς κτλ. Είναι σημαντικό να δοθεί έμφαση στη διαδικασία της επιλογής των λέξεων. Πρέπει να προκύψουν μέσα από διάλογο που πραγματοποιείται σε κλίμα σεβασμού και αποδοχής των διαφορετικών απόψεων.

Ενδεικτικά μερικές από τις λέξεις μπορούν να είναι:

1. Συνεργασία
2. Αποδοχή
3. Υπευθυνότητα
4. Αλήθεια
5. Διάλογος
6. Φιλία
7. Δημοκρατία
8. Διάλογος
9. Γνώση
10. Σχέση
11. Οικογένεια
12. Γονείς
13. Κανόνες
14. Όρια
15. Σύνδεση
16. Δάσκαλος/α
17. Σχολείο
18. ...

Σε κάθε τάξη θα προκύψει ένας διαφορετικός συνδυασμός σχετικών λέξεων που συνδέονται με τον σεβασμό.

Γ. Στάδιο. Κατασκευές -Ζωγραφική (σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή) με τη συνεργασία των παιδιών

Αφού έχουν επιλέξει τις 12-15 λέξεις που εκτιμούν ότι συνδέονται περισσότερο με τον σεβασμό, στη συνέχεια δημιουργούν τα μικρά διαμάντια του σεβασμού. Αυτό μπορεί να γίνει:

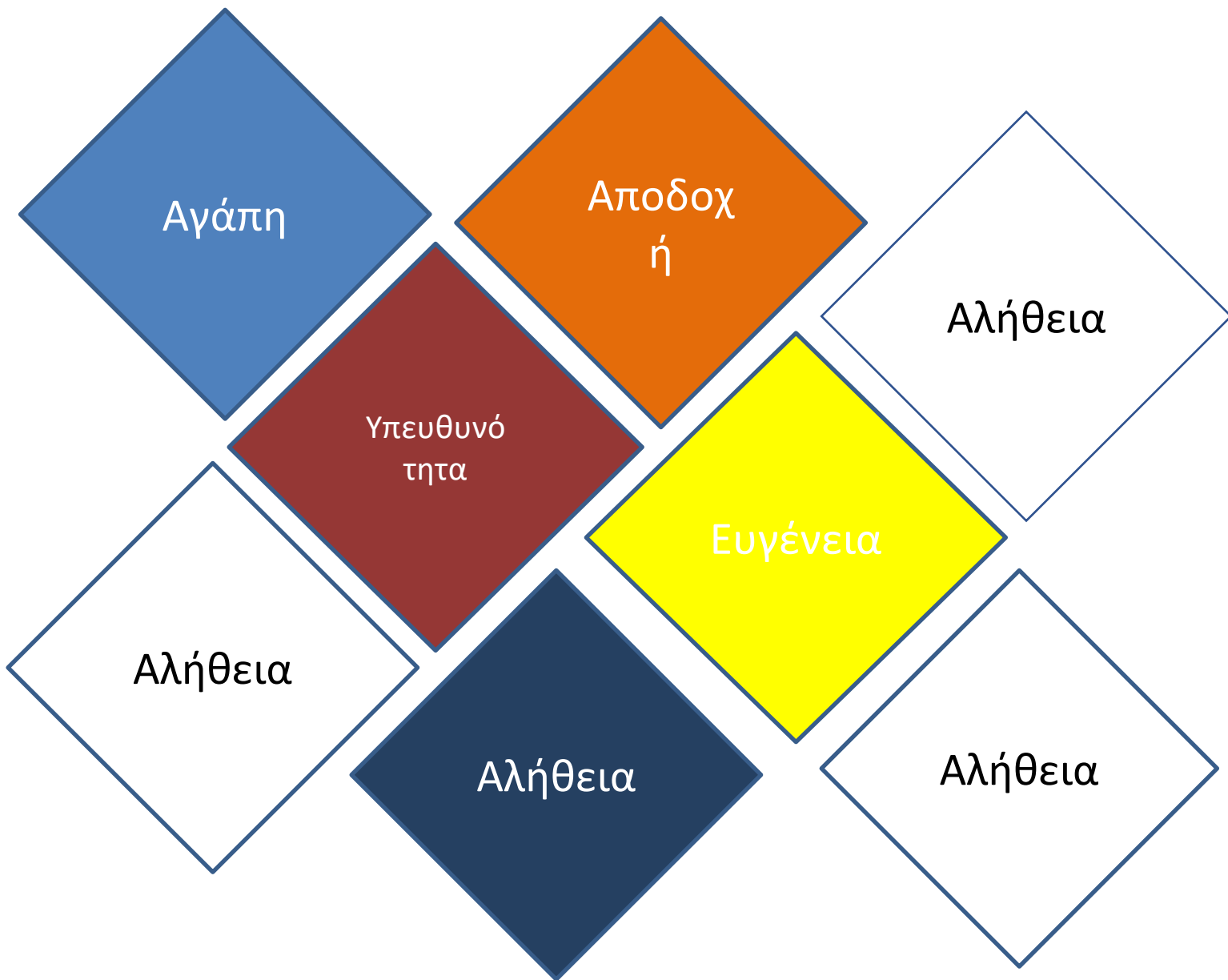
Α) σε έντυπη μορφή με χρωματιστά χαρτόνια που θα κόψουν σε ρόμβους (με πλευρές π.χ. 7-10 εκ.) και θα γράψουν πάνω τους με μαρκαδόρους τις λέξεις που

επέλεξαν, όπως φαίνεται στην εικόνα 1 παρακάτω. Μπορούν να διακοσμήσουν-ζωγραφίσουν τους ρόμβους του σεβασμού όπως θέλουν. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να φαίνονται καθαρά οι λέξεις που συνδέονται με τον σεβασμό ή

Β) σε ψηφιακή μορφή σε κάποιο πρόγραμμα κειμενογράφου, ζωγραφικής ή παρουσιάσεων ή

Γ) με κάποιον άλλο τρόπο που μπορεί να σκεφτούν οι μαθητές με τους εκπαιδευτικούς.

Εικόνα 1 Οι ρόμβοι του σεβασμού

Δ. Στάδιο: Μια ακόμη επιλογή και αφαίρεση

Αφού ολοκληρώσουν τη δημιουργία και την επιλογή των 12 ρόμβων οι μαθητές προχωρούν στη σύνθεση του «μεγάλου ρόμβου» ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνει 9 από τους 12 οπότε προχωρούν σε νέα αφαίρεση 3 ρόμβων.

Ε. Στάδιο: Η σύνθεση

Οι μαθητές καλούνται στη φάση αυτή να συνθέσουν ένα μεγάλο ρόμβο με τους 9 τελικούς ρόμβους. Ο μεγάλος ρόμβος θα είναι όπως φαίνεται στο σχήμα.

Πρέπει να συζητήσουν και να αποφασίσουν τη θέση του κάθε ρόμβου π.χ. η αγάπη είναι πολύ σημαντική για τον σεβασμό και προτείνουν να μπει στη μέση, οι κανόνες είναι στήριγμα και πρέπει να είναι κάτω από την αγάπη.

Δεν υπάρχει σωστή αιτιολόγηση, σημασία έχει να αναπτυχθεί ένας επικοινωνιακός διάλογος όπου με επιχειρήματα οι μαθητές θα στηρίξουν τις απόψεις τους.

Εικόνα 2: Το διαμάντι του σεβασμού

Στ. Στάδιο: Η άλλη οπτική

Αφού ολοκληρώσουν τη σύνθεση τους μπορούν να την κολλήσουν σ' ένα μεγάλο χαρτόνι της αρεσκείας τους. Αμέσως μετά ο εκπαιδευτικός τους ρωτά αν είναι ευχαριστημένοι με την σύνθεσή τους. Όταν παρουσιάσουν τις απαντήσεις τους, τους δείχνει κάτι «μαγικό» ότι όπως και να το γυρίσουν το διαμάντι όλες οι πλευρές και όλοι οι ρόμβοι είναι σημαντικοί και απαραίτητοι. Δηλαδή είτε τον δουν ανάποδα είτε από αριστερά προς τα δεξιά είτε από δεξιά προς τα αριστερά είτε από πάνω προς τα κάτω. Αλλάζουν οπτική και διαπιστώνουν ότι όπως και να το κοιτάξουν όλα τα στοιχεία και όλες οι θέσεις έχουν νόημα και είναι σημαντικές.

Μόλις ολοκληρώσουν την εργασία τους συζητούν -αναστοχάζονται αν τους άρεσε και γιατί και που θα ήθελαν να την αναρτήσουν, στην τάξη τους, στο σχολείο, στο site του σχολείου;

Η εργασία αυτή μπορεί να γίνει σε ομάδες μαθητών. Δηλαδή η κάθε ομάδα μπορεί να δημιουργήσει το δικό τους διαμάντι με την ίδια διαδικασία που αναφέρθηκε.

Υλικό για το portfolio των μαθητών/τριων: Μπορούν να φωτογραφίσουν, να φωτοτυπήσουν ή να ζωγραφίσουν το διαμάντι που έφτιαξαν και να το βάλουν στο portfolio τους.

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Στο εργαστήριο αυτό αξιολογείται η συμμετοχή, η συνεργασία, ο σεβασμός των μαθητών και η συνεισφορά τους στο σύνολο σε όλα τα στάδια υλοποίησης του εργαστηρίου. Η αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συμμετοχή τους σε όλα τα στάδια του εργαστηρίου
- B) Τη συνεισφορά τους στο εργαστήριο με τις απόψεις και τις δημιουργίες του
- Γ) Τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους σε κάθε φάση
- Δ) Τον σεβασμό στις απόψεις των συμμαθητών/τριων τους
- Ε) Τι έμαθαν για τον σεβασμό από το συγκεκριμένο εργαστήριο

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής/τρια να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του/της

Εργαστήριο: Ε για το «Εμείς: Το διαμάντι του Σεβασμού»

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές/τριες				
B	Η διαδικασία δημιουργίας του διαμαντιού ήταν δημιουργική				
Γ	Μου άρεσε που άκουγα τις απόψεις των συμμαθητών/τριών μου				
Δ	Είμαι ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα του εργαστηρίου (το διαμάντι)				
Ε	Είμαι ικανοποιημένος από τη συμμετοχή μου στο εργαστήριο αυτό				
Στ	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

3^ο Εργαστήριο/τίτλος: **Ο δεκάλογος του σεβασμού**

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να προσδιορίσουν συγκεκριμένες ενέργειες και δράσεις που συνδέονται με τον σεβασμό
- Να εκφραστούν καλλιτεχνικά προκειμένου να παρουσιάσουν τις σκέψεις τους
- Να εφαρμόσουν στην πράξη τις ενέργειες και τις δράσεις αυτές
- Να υιοθετήσουν τον σεβασμό ως σημαντική αξία στη ζωή τους
- Να συνεργαστούν μεταξύ τους σ' ένα πλαίσιο σεβασμό
- Να καλλιεργήσουν ψηφιακές δεξιότητες

Περιγραφή

Το εργαστήριο αυτό πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Κάθε φάση είναι και μια διδακτική ώρα.

Α' Φάση: 1^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο και παρουσιάζουν καθημερινές καταστάσεις, ενέργειες, δράσεις, και δραστηριότητες που πιστεύουν ότι είναι φανερή μια πράξη - δράση σεβασμού. Οι φράσεις αυτές ξεκινούν με τη φράση:

«Σεβασμός είναι όταν...»

- περιμένω υπομονετικά τη σειρά μου
- προσέχω τα πράγματα των συμμαθητών μου
- βοηθώ μια γιαγιά να ανέβει στο λεωφορείο
- προσέχω τα λουλούδια στο άλσος
- προστατεύω το δάσος
- σέβομαι τα πνευματικά δικαιώματα των άλλων
- ...

- ...

Ένας μαθητής καταγράφει τις φράσεις σε χαρτί μέτρου, στον πίνακα ή στον υπολογιστή.

Κάνουμε δύο κύκλους ώστε όλοι οι μαθητές να μιλήσουν δύο φορές και να καταθέσουν δύο τουλάχιστον προτάσεις.

Στόχος είναι να καταγραφούν τουλάχιστον 30 διαφορετικές περιπτώσεις.

Αφού καταγραφούν 30-35 διαφορετικές φράσεις από κάθε μαθητή, συζητάμε θέματα όπως:

πώς συνδέεται η ευγένεια με τον σεβασμό.

πώς νιώθουμε όταν συμμετέχουμε σε μια από τις δράσεις που συζητήσαμε

τι συμβαίνει όταν δεν συμβαίνουν, δεν συμμετέχουμε ούτε εμείς ούτε κανένας άλλος σε αυτές τις καταστάσεις -ενέργειες

ποιες ενέργειες προτιμούν και γιατί.

Β΄ Φάση: Ο δεκάλογος του σεβασμού

Αφού συζητήσουμε τα παραπάνω θέματα ζητάμε από τους μαθητές να αξιολογήσουν ή να ψηφίσουν τις 5 πιο σημαντικές από τις καταστάσεις-ενέργειες δράσεις που έχουν αναφερθεί και να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους.

Η ψηφοφορία γίνεται προφορικά ή και μυστικά ανάλογα με τη τάξη και τις προτάσεις της ομάδας.

Με αυτόν τον τρόπο επιλέγουμε τις 10 σημαντικότερες φράσεις-σύμφωνα με τις επιλογές της τάξης. Τον δεκάλογο αυτόν το καταγράφουμε στον υπολογιστή.

Διαμορφώνουμε:

A) μια όμορφη αφίσα με τον δεκάλογο και την αναρτούμε στο site του σχολείου μας ή

B) ένα ψηφιακό βιβλίο τον δεκάλογο, όπου για κάθε πρόταση του δεκαλόγου βρίσκουν μια σχετική εικόνα ή φωτογραφία ή ζωγραφίζουν

Προτάσεις-Σημειώσεις

Η διαμόρφωση του δεκαλόγου προτείνεται να γίνει σε πρόγραμμα παρουσίασης πχ. powerpoint, sway, ή όποιο άλλο πρόγραμμα γνωρίζουν και είναι εξοικειωμένοι κτλ. Αν υπάρχει δυσκολία για πρόγραμμα παρουσίασης θα μπορούσαν να το δημιουργήσουν τον δεκάλογο τους και σε έντυπο, χειρόγραφο όπου θα ζωγραφίσουν, θα φωτογραφίσουν κτλ.

Είναι σημαντικό στις προτάσεις να εκφραζόμαστε θετικά και να μην υπάρχουν αρνητικές λέξεις όπως «δεν», «μην», «όχι» ...

Ο δεκάλογος μπορεί να αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Ο δεκάλογος του σεβασμού (Οι προτάσεις είναι ενδεικτικά παραδείγματα)	
1	Σεβασμός είναι όταν περιμένω υπομονετικά να πάρω τον λόγο
2	Σεβασμός είναι όταν υποστηρίζω την ομάδα των συμμαθητών μου ακόμα και όταν διαφωνώ
3	Σεβασμός είναι όταν διατηρώ το σχολείο και το περιβάλλον καθαρό
4	Σεβασμός είναι όταν βοηθώ κάποιον που έχει μια δυσκολία
5	Σεβασμός είναι όταν προσέχω τη δημόσια περιουσία...
6	Σεβασμός είναι όταν αναφέρω πάντα από που πήρα μια εικόνα, πληροφορία κτλ. που βρήκα στο διαδίκτυο. Σεβασμός της πνευματικής ιδιοκτησίας ¹
7	Σεβασμός είναι όταν...
8	Σεβασμός είναι όταν...
9	Σεβασμός είναι όταν...
10	Σεβασμός είναι όταν...

¹ Οδηγός πνευματικής ιδιοκτησίας για μαθητές δημοτικού
<https://www.opi.gr/images/yliko/dimotiko.pdf>

Υλικό για το portfolio των μαθητών/τριων: Μπορούν να φωτογραφίσουν, να φωτοτυπήσουν ή να ζωγραφίσουν τον δεκάλογο που έφτιαξαν και να το βάλουν στο portfolio τους.

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Στο εργαστήριο αυτό αξιολογείται η συμμετοχή, η συνεργασία, ο σεβασμός των μαθητών και η συνεισφορά τους στο σύνολο σε όλα τα στάδια υλοποίησης του εργαστηρίου. Η αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συμμετοχή τους σε όλα τα στάδια του εργαστηρίου
- B) Τη συνεισφορά τους στο εργαστήριο με τις απόψεις και τις δημιουργίες του
- Γ) Τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους σε κάθε φάση
- Δ) Τον σεβασμό στις απόψεις των συμμαθητών/τριων τους
- Ε) Τι έμαθαν για τον σεβασμό από το συγκεκριμένο εργαστήριο

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής/τρια να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του/της

Εργαστήριο: Ο Δεκάλογος του Σεβασμού		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές/τριες				
B	Η διαδικασία δημιουργίας του δεκαλόγου ήταν δημιουργική				
Γ	Μου άρεσε που άκουγα τις απόψεις των συμμαθητών/τριών μου				
Δ	Είμαι ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα του εργαστηρίου (τον δεκάλογο)				
Ε	Είμαι ικανοποιημένος από τη συμμετοχή μου στο εργαστήριο αυτό				
Στ	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

**4^ο Εργαστήριο/τίτλος: «Σκέψου λίγο πριν... ένα εργαστήριο κουτσομπολιού...
βασισμένο στην τέχνη και το διαδίκτυο²»**

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να αναγνωρίσουν τα στοιχεία της επικοινωνίας που χαρακτηρίζεται από σεβασμό
- Να διακρίνουν την ποιοτική επικοινωνία από το κουτσομπολιό
- Να εξασκηθούν σε ένα πλαίσιο επικοινωνίας που χαρακτηρίζεται από σεβασμό
- Να αναλύσουν τα χαρακτηριστικά του κουτσομπολιού
- Να συνδέσουν το κουτσομπολιό με την έλλειψη σεβασμού και ευγένειας
- Να διαχειριστούν με κριτικό τρόπο το κουτσομπολιό ως ένα «αρρωστημένο» πλαίσιο επικοινωνίας που δεν χαρακτηρίζεται από σεβασμό.

1^η Φάση

Οι μαθητές κάθονται σε κύκλος και ο εκπαιδευτικός τους ζητάει να παίξουν το παιχνίδι χαλασμένο τηλέφωνο αλλά με δύο τρόπους με μικρές παραλλαγές ως εξής:
α) λέει μια υποθετική -φανταστική ανακοίνωση που αφορά την τάξη ψιθυριστά σε όποιο κάθεται δίπλα του, το παιδί λέει την πληροφορία αυτή στον επόμενο, και η πληροφορία αυτή κάνει κύκλο μέχρι να φτάσει ξανά στον εκπαιδευτικό. Όταν γίνει ένας κύκλος συζητούν αν έφτασε σωστά η πληροφορία αυτή σε όλους. Μπορούν να επαναληφθεί η διαδικασία μερικές φορές με λέξεις ή πληροφορίες.

² Το εργαστήριο αυτό εμπνεύστηκε από την εργασία «Η στάση απέναντι στο κουτσομπολιό» της κας Μελπωμένης Οικονόμου, Δασκάλας, στα Εκπαιδευτήρια Ν. Μπακογιάννη. Η εργασία πραγματοποιήθηκε για το πρόγραμμα «Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης με τη χρήση εξ αποστάσεως εκπαίδευσης» στο πλαίσιο του προγράμματος «Λάρισα η πόλη που μαθαίνει».

Συζητούν όλοι μαζί τι άκουσαν και πώς μετέφεραν ότι άκουσαν.

Στη συνέχεια κόβουν σε μικρά σχήματα για διάλογο όπως το διπλανό και γράφουν πάνω τι είναι γι' αυτούς το κουτσομπολιό.

Μπορούν να συγκεντρώσουν όλες τις λέξεις και να φτιάξουν ένα συννεφόλεξο με αυτές σε ένα πρόγραμμα όπως το wordart, το wordcloud ή μια παρουσίαση π.χ. στο genial.ly κτλ

2^η Φάση Ένα μήνυμα στο διαδίκτυο

Προβάλουμε με τον βιντεο προβολέα τον πίνακα του Norman Rockwell «The Gossips» (1948) <https://prints.nrm.org/detail/260994/rockwell-the-gossips-1948>

Πηγή: «The Gossips»
<https://prints.nrm.org/detail/260994/rockwell-the-gossips-1948>

Ο εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές να του περιγράψουν:
α) τι βλέπουν στον πίνακα β) τι αναρωτιούνται ή τη σκέφτονται κοιτώντας τον πίνακα γ) ποιο είναι το μήνυμα του έργου.

Η δραματοποίηση: Στη συνέχεια τους ζητάει να δραματοποιήσουν-ζωντανέψουν τα πρόσωπα του ζωγραφικού πίνακα, ξεκινώντας με μια υποθετική πληροφορία για κάποιον.

Η πρώτη πληροφορία μπορεί να είναι μια φανταστική ιστορία που λέει η πρώτη κυρία π.χ. «τα έμαθες χθες το βράδυ στο σχολείο έγινε ένα μυστικό πάρτυ που διοργάνωσε ο Χ.», η δεύτερη κυρία λέει την πληροφορία στην τρίτη κυρία προσθέτοντας και κάποια ακόμη ψεύτικη λεπτομέρεια π.χ. το πάρτυ τελείωσε στις 06.00 το πρωί» κτλ. μέχρι να ξαναφτάσει η πληροφορία στην πρώτη κυρία με πολλές πολλές φανταστικές λεπτομέρειες.

Μπορούμε ακόμη να χρησιμοποιήσουμε και εντελώς φανταστικούς ήρωες π.χ. «Τα έμαθες ο Πινόκιο έκλεψε το χρηματοκιβώτιο του Σκρούτζ Μακ Ντακ, ή ο Αστερίξ έφυγε από το χωριό και πήγε για πάντα στη Ρώμη».

Αυτό το σενάριο μπορούν να υλοποιήσουν υποθέτοντας ότι χρησιμοποιούν κάποιο ή κάποια από μέσα κοινωνικής δικτύωσης και να το φτιάξουν σε κόμικ

Αφού ολοκληρώσουν τη διαδικασία συζητούν θέματα που αφορούν:

- Τον ρόλο του κουτσομπολιού, πώς συνδέεται με τον σεβασμό;
- Ποια στάση πρέπει να κρατάμε απέναντι στο κουτσομπολιό;
- Πώς μπορεί η επικοινωνία να γίνεται με σεβασμό τι κανόνες πρέπει να κρατάμε;
- Πώς πρέπει να διαχειριζόμαστε τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης;
- ...

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός διαβάζει την ιστορία με τίτλο «[Το σοφό τεστ του Σωκράτη](#)» και το συζητούν στην τάξη.

Σημείωση: Οι φανταστικές ιστορίες θα πρέπει να επιλεγούν με προσοχή ώστε να μην προσβάλουν κάποιον μαθητή, να γίνει σαφές ότι είναι υποθετικά-φανταστικά σενάρια.

Για το portfolio του/της μαθητή/-τριας

Στο portfolio του/της μαθητή/τριας από το 4^ο εργαστήριο με τίτλο: «**«Σκέψου λίγο πριν... ένα εργαστήριο κουτσομπολιού... βασισμένο στην τέχνη και το διαδίκτυο»** μπορεί να μπουν τα συννεφόλεξα τους, οι σκέψεις των μαθητών με κείμενο ή εικόνα (ζωγραφική) για το κουτσομπολιό, τους κανόνες για τη σωστή χρήση των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, ή κάποια άλλη δημιουργία τους π.χ. ένα κομικ που έφτιαξαν.

Ξέρεις τι άκουσα...;

Πηγή εικόνας: <https://pixabay.com/illustrations/social-media-interaction-woman-1233873/>

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Στο εργαστήριο αυτό αξιολογείται η συμμετοχή, η συνεργασία, ο σεβασμός των μαθητών και η συνεισφορά τους στο σύνολο σε όλα τα στάδια υλοποίησης του εργαστηρίου. Η αξιολόγηση και αυτοαξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συμμετοχή τους σε όλα τα στάδια του εργαστηρίου
- B) Τη συνεισφορά τους στο εργαστήριο με τις απόψεις και τις δημιουργίες του
- Γ) Τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους σε κάθε φάση
- Δ) Τον σεβασμό στις απόψεις των συμμαθητών/τριών τους
- E) Τι έμαθαν για τον σεβασμό από το συγκεκριμένο εργαστήριο

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής/τρια να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του/της:

Εργαστήριο: «Σκέψου λίγο πριν... ένα εργαστήρι κουτσομπολιού... βασισμένο στην τέχνη και το διαδίκτυο»

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές/τριες				
B	Ο πίνακας «the Gossips” με βοήθησε να σκεφτώ τη δύναμη του κουτσομπολιού				
Γ	Η δραματοποίηση μου άρεσε				
Δ	Μου άρεσε που συζητήσαμε κανόνες για τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης				
E	Το «Σοφό τεστ του Σωκράτη» μου άρεσε				
Στ	Είμαι ικανοποιημένος από τη συμμετοχή μου στο εργαστήριο αυτό				
Z	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

5^ο Εργαστήριο/τίτλος: Ο γύρος του σεβασμού

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να αναγνωρίσουν τον ρόλο και τη σημασία του σεβασμού για το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλοντος
- Να προσδιορίσουν ενέργειες και συμπεριφορές που δηλώνουν σεβασμό προς το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον
- Να αξιολογήσουν καταστάσεις και ενέργειες που συμβαίνουν στο άμεσο και στο έμμεσο περιβάλλον μας και να τις συνδέσουν με την αξία του σεβασμού
- Να υιοθετήσουν στάση σεβασμού προς το περιβάλλον

1^η Φάση

Ο εκπαιδευτικός προβάλλει τα ενδεικτικά προτεινόμενα βίντεο, χωρίς να τους πει τον τίτλο τους. Τα βίντεο είναι τα εξής:

- Μαθήματα ζωής για το μοίρασμα και τον σεβασμό (Life Lessons sharing and respecting others)

<https://www.youtube.com/watch?v=YNOnFsnjYhY> (2.45)

- Ένα μικρό βίντεο για τον σεβασμό (A short film on respect)

<https://www.youtube.com/watch?v=H7Vx71IR7qI> (4.32)

Και συζητάει με τους μαθητές ποιο είναι το μήνυμα του κάθε βίντεο.

Συζητούν τι τίτλο θα έδιναν σε κάθε βιντεάκι.

Αφηγούνται ή γράφουν την ιστορία που παρουσιάζει το κάθε βίντεο.

Μπορεί να σταματήσει το κάθε βίντεο σε συγκεκριμένα σημεία που επιλέγει και να ζητήσει από τα παιδιά να μαντέψουν τη συνέχεια.

Μπορεί να τα μετατρέψει σε διαδραστικά βίντεο με προγράμματα που γνωρίζει όπως το interactive video του e-me content, το <https://edpuzzle.com/> κτλ.

2^η Φάση

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει 1-2 χαρακτηριστικά περιστατικά-περιπτώσεις που συμβαίνουν στο κοντινό και όχι μόνο περιβάλλον των μαθητών και τους ζητά να τα σχολιάσουν και να τα αξιολογήσουν, δίνοντας έμφαση στην αναγνώριση του σεβασμού ή της έλλειψης του στα συγκεκριμένα περιστατικά.

Στη συνέχεια τους ζητάει να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις που θα είχαν καλύτερα αποτελέσματα.

Τα περιστατικά είναι καλό να αφορούν διαφορετικούς τομείς με έμφαση σε ζητήματα που αφορούν στο περιβάλλον φυσικό και ανθρωπογενές για παράδειγμα:

- α) μια δυνατή βροχή που εξελίχθηκε σε πλημμύρα λόγω του μπαζώματος και της τσιμεντοποίησης των ρεμάτων ή των πυρκαγιών
- β) ένα ατύχημα/δυστύχημα που προήλθε από υπερβολική ταχύτητα
- γ) τα πολλά σκουπίδια που γέμισαν την αυλή του σχολείου μετά από μια εκδήλωση κτλ.
- δ) την έλλειψη σεβασμού στην πνευματική ιδιοκτησία

Σημείωση: Υπάρχουν δεκάδες παραδείγματα από το άμεσο και έμμεσο περιβάλλον των παιδιών. Αφού ο εκπαιδευτικός αναφέρει 1-2 περιστατικά οι μαθητές παρουσιάζουν τα δικά τους παραδείγματα.

Για το portfolio του/της μαθητή/-τριας

Στο portfolio του/της μαθητή/τριας από το 5^ο εργαστήριο με τίτλο: «**Ο γύρος του σεβασμού**» μπορεί να βάλουν τους τίτλους ή τις ιστορίες από τα βίντεο που είδαν ή κάποιο σχολιασμό από τις χαρακτηριστικές περιπτώσεις που συζήτησαν

Πηγή εικόνας: <https://pixabay.com/illustrations/copyright-stealing-asset-bag-3197524/>

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του συγκεκριμένου εργαστηρίου και η αυτοαξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συνεργασία με όλους τους συμμαθητές σε ένα πλαίσιο σεβασμού
- B) Την ισότιμη και ποιοτική επικοινωνία
- Γ) Την ανάληψη ρόλων και υπευθυνοτήτων για την υλοποίηση της παράστασης
- Δ) Τη διαχείριση των διαφορετικών απόψεων και προτάσεων
- Ε) Τη συνολική συνεισφορά στο αποτέλεσμα

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το προσθέσει στο portfolio του μαζί με τη δημιουργία του κάθε εργαστηρίου

Εργαστήριο: Ο γύρος του σεβασμού

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές μου				
B	Επικοινωνήσαμε καλά				
Γ	Τα βίντεο που είδαμε μου άρεσαν				
Δ	Ήταν σημαντικό να ακούσω τις διαφορετικές απόψεις των συμμαθητών μου				
Ε	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

6^ο Εργαστήριο/τίτλος: **Βάλε βήμα και έλα στον χορό**

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Το εργαστήριο αυτό μπορεί να αποτελέσει τμήμα μιας εκδήλωσης του σχολείου ή της τάξης και να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της Φυσικής Αγωγής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να αναγνωρίσουν τον χορό ως ένα δομημένο σύνολο κανόνων, που πρέπει να γίνουν σεβαστοί για να πραγματοποιηθεί
- Να βιώσουν τη σημασία και τη δύναμη του κύκλου
- Να αξιοποιήσουν τον χορό ή κάποιο άθλημα ή παιχνίδι που απαιτεί κίνηση ως ένα πλαίσιο συνεργασίας και σεβασμού
- Να υποστηρίξουν την οργάνωση και παρουσίαση ενός χορευτικού ή αθλητικού γεγονότος σε κοινό εντοπίζοντας όλα τα σημεία στα οποία είναι απαραίτητος ο σεβασμός. τα σημεία και ενέργειες που συμβαίνουν στο άμεσο και στο έμμεσο περιβάλλον μας και να τις συνδέσουν με την αξία του σεβασμού

1^η Φάση: η προετοιμασία

- Ο δάσκαλος του ανακοινώνει ότι θα ετοιμάσουν μια μικρή χορευτική παράσταση όπου θα πρέπει να συμμετέχουν όλοι και να χορέψουν έναν χορό, τον οποίο έχουν μόνο μια ώρα να προετοιμάσουν.
- Κάθονται όλοι μαζί σε κύκλο και συζητούν ώστε να επιλέξουν τον χορό που θέλουν, γνωρίζουν και τους αρέσει πολύ με την προϋπόθεση να είναι ομαδικός και να συμμετέχουν όλοι.
- Αφού βρουν τον χορό αρχίζουν την προετοιμασία και τις πρόβες. Καταγράφουν όλα τα στοιχεία που πρέπει να οργανώσουν για να υλοποιηθεί. Για παράδειγμα τότε θα κάνουν πρόβες, ποιο τραγούδι-μουσική θα

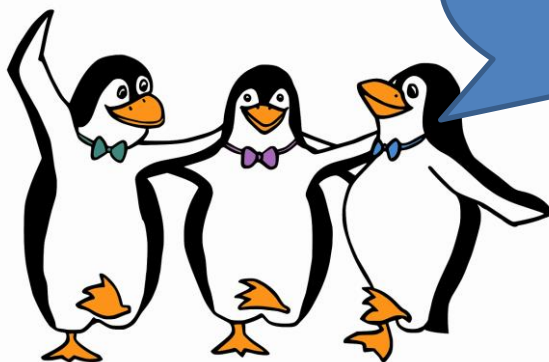
χορέψουν, ποιος θα τους βοηθήσει στη χορογραφία τις πρόβες, τι θα φορούν την ημέρα της παράστασης κτλ.

2^η Φάση: η υλοποίηση-ο αναστοχασμός

- Μόλις ολοκληρώσουν τον σχεδιασμό και πριν αρχίσουν τις πρόβες συζητούν ποια είναι τα στοιχεία που συνδέουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα με τον σεβασμό. Είναι σημαντικό να «αποκωδικοποιήσουν» όλα τα στοιχεία του και να καταγράψουν ως προϋποθέσεις για ένα καλό αποτέλεσμα. Είναι σημαντικό να διαπιστώσουν ότι για να γίνει μια χορευτική παράσταση, χρειάζεται να δοθούν συγκεκριμένες αρμοδιότητες, ρόλοι και κανόνες που θα γίνουν σεβαστοί από όλους ώστε να υπάρχει ένα καλό αποτέλεσμα. Η οργάνωση μιας χορευτικής παράστασης από μια τάξης είναι μια διαδικασία
- που συνδέεται με κινητικές δεξιότητες αλλά προϋποθέτει, επικοινωνία, συνεργασία, σεβασμό, υπευθυνότητα αλλά και χαρά.

Για το portfolio του/της μαθητή/-τριας

Στο portfolio του/της μαθητή/τριας από το 6^ο εργαστήριο με τίτλο: «Βάλε βήμα και ένα στον χορό» μπορεί να μπει μια ή και περισσότερες φωτογραφία/ες σε ένα πρόγραμμα παρουσίασης π.χ. power point, course presentation στο e-me content κτλ από τη χορευτική παράσταση όπου ο/η μαθητής/τρια μπορούν να γράψει κάποιες σκέψεις ή συναισθήματα για το εργαστήριο.

Διασκεδάσαμε πολύ
χορεύοντας όλοι μαζί. Μου
αρέσει πολύ η συνεργασία

Πηγή εικόνας: <https://pixabay.com/vectors/penguins-animals-birds-dance-153879/>

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του συγκεκριμένου εργαστηρίου και η αυτό-αξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συνεργασία με όλους τους συμμαθητές σε ένα πλαίσιο σεβασμού
- B) Την ισότιμη και ποιοτική επικοινωνία
- Γ) Την ανάληψη ρόλων και υπευθυνοτήτων για την υλοποίηση της παράστασης
- Δ) Τη διαχείριση των διαφορετικών απόψεων και προτάσεων
- Ε) Τη συνολική συνεισφορά στο αποτέλεσμα

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής/τρια να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του/της

Εργαστήριο: Βάλε βήμα και έλα στο χορό

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
A	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές μου				
B	Επικοινωνήσαμε καλά				
Γ	Ανέλαβα συγκεκριμένο ρόλο				
Δ	Ήταν σημαντικό να ακούσω τις διαφορετικές απόψεις των συμμαθητών μου				
Ε	Είμαι ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα				
Στ	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

7^ο Εργαστήριο/τίτλος: 7ο: Σε όλους εμάς, για όλους εμάς...με σεβασμό

Διάρκεια εργαστηρίου 2 διδακτικές ώρες

Το εργαστήριο πραγματοποιείται ως εργαστήριο αναστοχασμού, αξιολόγησης και σύνθεσης αξιοποιώντας στοιχεία των προηγούμενων εργαστηρίων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Να αναγνωρίσουν τις πολλές διαστάσεις, εκφάνσεις και εκφράσεις του σεβασμού
- Να συνεργαστούν για ένα ομαδικό αποτέλεσμα με μορφή βίντεο ή παρουσίασης
- Να αναστοχαστούν για όλο το πρόγραμμα ξανακοιτώντας το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων τους όπως αποτυπώθηκε στο portfolio τους (έντυπο ή ψηφιακό)
- Να εκτιμήσουν τον σεβασμό ως σπουδαία και σημαντική αξία σε κάθε πλευρά της ζωή τους.

1^η Φάση

- Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά να θυμηθούν όλα τα εργαστήρια που έχουν πραγματοποιήσει στο πρόγραμμα «Τα γράμματα του σεβασμού», τους χωρίζει σε 6 ομάδες και κάθε ομάδα παρουσιάζει σύντομα τα σημαντικότερα στοιχεία του κάθε εργαστηρίου και συζητούν όλοι μαζί την πορεία του προγράμματος τους.
- Όταν έχουν ολοκληρωθεί οι παρουσιάσεις συζητούν πώς θα δημιουργήσουν όλοι μαζί ως δημιουργικό αποτέλεσμα του συγκεκριμένου προγράμματος μια συνολική παρουσίαση σε έντυπη μορφή π.χ. ένα βιβλιαράκι ή σε ψηφιακή μορφή μια παρουσίαση σε powerpoint, course presentation στο e-me content, διαδραστικό βίντεο ή ένα σύντομο ομαδικό βίντεο με θέμα «Τα γράμματα του σεβασμού του τμήματος Δ....». Η συγκεκριμένη δημιουργία θα

πραγματοποιηθεί με βάσει τις αποφάσεις και την πορεία που πήρε στο ξεκίνημα του προγράμματος ο εκπαιδευτικός για το έντυπο ή ψηφιακό φάκελο ανάλογα με τον εξοπλισμό και τις δεξιότητες που διαθέτουν.

- Τόσο στην έντυπή όσο και στην ψηφιακή εκδοχή της ομαδικής δημιουργίας πρέπει να είναι ληφθούν υπόψη οι εξής προδιαγραφές:
 - Να είναι ομαδική απόφαση
 - Να είναι κάτι σύντομο αν είναι σε έντυπη μορφή όχι πάνω από 20-25 σελίδες, όχι πάνω από 20-25 διαφάνειες αν είναι παρουσίαση, όχι περισσότερο από 3 -5 λεπτά.
 - Να περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά έργα όλων των μαθητών

2^η Φάση

Στη φάση αυτή υλοποιείται το έργο που αποφάσισαν στην προηγούμενη φάση. Είναι σημαντικό το ομαδικό αυτό έργο να μπορεί να υλοποιηθεί στο πλαίσιο δύο-τεσσάρων διδακτικών ωρών. Προτείνεται να αξιοποιηθούν σε περίπτωση που δεν φτάνουν ώρες των εικαστικών και των ΤΠΕ καθώς τα έργα αφορούν σίγουρα και αυτές τις δύο ειδικότητες.

Σημείωση: Υπάρχουν πολλά προγράμματα που μπορούν να γίνουν τα παραπάνω, εδώ θα αναφέρουμε εντελώς ενδεικτικά μερικά από αυτά. Για παράδειγμα *PowerPoint*, *Microsoft office*, το *Genially* (ή *Genial.ly*)(<https://www.genial.ly>) για αφίσες <https://www.postermywall.com/> interactive video στο *e-me content*, το *image hotspots* στο *e-me content*, *course presentation* στο *e-me content*, το *thinglink* <https://www.thinglink.com/>

Περιγραφική αξιολόγηση και αυτό-αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του συγκεκριμένου εργαστηρίου και η αυτοαξιολόγηση των μαθητών πραγματοποιείται καθώς το εργαστήριο εξελίσσεται δυναμικά. Ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές πρέπει να συζητήσουν για όλη την ομάδα αλλά και τον καθένα ξεχωριστά τους εξής δείκτες:

- A) Τη συνεργασία με όλους τους συμμαθητές σε ένα πλαίσιο σεβασμού
- B) Την ισότιμη και ποιοτική επικοινωνία

- Γ) Την ανάληψη ρόλων και υπευθυνοτήτων για την υλοποίηση της παρουσίαση
- Δ) Τη διαχείριση των διαφορετικών απόψεων και προτάσεων
- Ε) Τη συνολική συνεισφορά στο αποτέλεσμα

Θα μπορούσε ο κάθε μαθητής να συμπληρώσει το παρακάτω πινακάκι και να το βάλει στο portfolio του

Εργαστήριο: Σε όλους εμάς για όλους εμάς...με σεβασμό

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
<i>A</i>	Συνεργάστηκα με τους συμμαθητές μου				
<i>B</i>	Επικοινωνήσαμε καλά και πήραμε συλλογικές αποφάσεις				
<i>Γ</i>	Ανέλαβα έναν συγκεκριμένο ρόλο				
<i>Δ</i>	Ήταν σημαντικό να ακούσω τις διαφορετικές απόψεις των συμμαθητών μου				
<i>Ε</i>	Είμαι ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα				
<i>Στ</i>	Έμαθα κάτι καινούργιο για τον σεβασμό				

Για portfolio του/της μαθητή/-τριας

Στο portfolio του/της μαθητή/τριας από το 7^ο εργαστήριο με τίτλο: «Σε όλους εμάς...με σεβασμό» μπαίνει η ομαδική δημιουργία (video, παρουσίαση κτλ).

Είναι πολύ ωραία να
δημιουργούμε όλοι μαζί

Πηγή εικόνας: <https://pixabay.com/vectors/heart-puzzle-portrait-emotion-2054721/>

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Σύνδεση με το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος, της γλώσσας και των εικαστικών

Σύνδεση με εργαστήρια δεξιοτήτων φορέων διαθέσιμα στο:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs/1032-psyxiki-ygeia>

- «Συναντώντας τον Άλλον» Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Ανατολικής Θεσσαλονίκης «Ελπίδα», Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες Α΄-ΣΤ΄ Δημοτικού, Διάρκεια στο τετράμηνο:10 εργαστήρια/ 15 ώρες (κυμαινόμενη διάρκεια)
- «ΑΞΙΕΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», Διεύθυνση Π.Ε. Αν. Θεσσαλονίκης, Τομπούλογλου Ιωάννης, Υπεύθυνος Αγωγής Υγείας Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες Νηπιαγωγείου και Α΄ – ΣΤ΄ Δημοτικού, Αλληλοσεβασμός και Διαφορετικότητα, Ψυχική υγεία, Διάρκεια στο τετράμηνο:7 εργαστήρια / 14 ώρες κατ΄ ελάχιστο, κυμαινόμενη διάρκεια
- «Έλα να πετάξουμε μαζί στη χώρα του εαυτού», Κέντρο Πρόληψης Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, Π.Ε. Ηλείας «Παρεμβάσεις», Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες Β΄ Δημοτικού, Αυτομέριμνα και πρόληψη, Ψυχική υγεία, Διάρκεια στο τετράμηνο: 8 εργαστήρια (16 διδακτικές ώρες)
- «Γνώθι σ΄ Αυτόν και Υγεία», Σχολή Επιστημών Υγείας- Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες Γ΄, Δ΄, Ε΄ και Στ΄ τάξεων του Δημοτικού και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη Γυμνασίου, Αυτομέριμνα και πρόληψη, Διατροφή, Ψυχική Υγεία, Διάρκεια στο τετράμηνο: έως 8 εργαστήρια, κυμαινόμενη διάρκεια
- «Εγώ & Εσύ: Δυναμώνουμε Μαζί» Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων & Προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας Π.Ε. Αχαΐας «Καλλίπολις»/ Ιωάννα Ζορμπά. Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες: Α΄ - ΣΤ΄ Δημοτικού, Πρόληψη εξαρτήσεων, Ψυχική υγεία, Διάρκεια στο τετράμηνο: 13 δίωρα εργαστήρια
- Ψυχική Υγεία: ενίσχυση της αυτοεκτίμησης» ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑΤ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΕΛΠΙΔΑ» Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες Α΄- ΣΤ΄ δημοτικού Διάρκεια στο τετράμηνο:10+ 3 εορταστικά

εργαστήρια. Προτείνεται η διάθεση ενός συνεχόμενου δώρου στο σχολικό ωράριο και η πραγματοποίηση 2 εργαστηρίων ανά μήνα. Στην περίπτωση που είναι δύσκολη η διάθεση συνεχόμενου δώρου μπορεί να μοιραστεί το εργαστήριο σε δύο μέρη στη διάρκεια της ίδιας εβδομάδας με τις κατάλληλες προσαρμογές. Κυμαινόμενη διάρκεια.

- «Το σπίτι των παιδιών», Εκπαιδευτικό υλικό πρόληψης της επιθετικότητας και του σχολικού εκφοβισμού για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση "ΠΥΞΙΔΑ" - Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας/ Μαρία Κυριακίδου, Κυριακή Φυλακτού Απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες: Α΄ δημοτικού, Β΄ δημοτικού, Γ΄ δημοτικού, Δ΄ δημοτικού, Ε΄ δημοτικού, ΣΤ΄ δημοτικού

Προτεινόμενο συμπληρωματικό υλικό:

Οδηγός πνευματικής ιδιοκτησίας για δασκάλους

<https://www.opi.gr/images/yliko/daskaloi.pdf>

Οδηγός πνευματικής ιδιοκτησίας για μαθητές δημοτικού

<https://www.opi.gr/images/yliko/dimotiko.pdf>

Ενδεικτικά βίντεο:

- Μαθήματα ζωής για το μοίρασμα και τον σεβασμό (Life Lessons sharing and respecting others)
<https://safeshare.tv/x/ss60fbbb29d95c7#> (2.45)
- Ένα μικρό βίντεο για τον σεβασμό (A short film on respect)
- <https://safeshare.tv/x/ss60fbbb60746bb#> (4.32)

Και συζητάει με τους μαθητές ποιο είναι το μήνυμα του κάθε βίντεο.

	
Στοιχεία Σχεδίου Δράσης	Ζω καλύτερα - Ευ Ζην: Μαθήματα ζωής και αγωγής της υγείας
Τίτλος Σχεδίου Δράσης του τμήματος/τάξης μου	
Ο σημαντικότερος για μένα στόχος του Σχεδίου Δράσης της τάξης	
Τι καινούργιο έμαθα από την υλοποίηση αυτού του θεματικού κύκλου; (γνώσεις)	
Πώς τα κατάφερα (δεξιότητες)	
Ποια δεξιότητα ζωής με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα μάθησης με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα του νου με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Ποια δεξιότητα τεχνολογίας, μηχανικής ή/και επιστήμης με βοήθησε να τα καταφέρω;	
Γιατί είναι σημαντικό αυτό που έκανα (στάσεις)	
Τι θα άλλαζα στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης ώστε να γίνει ακόμα καλύτερο;	
Από τα έργα μου θα επέλεγα να παρουσιάσω στην τάξη μου ...	